
Plastmasas atkritumi un reciklēšana ES: fakti un skaitļi

Eiropā tiek reciklēta gandrīz trešdaļa plastmasas atkritumu. Uzziniet vairāk par plastmasas atkritumiem un to reciklēšanu ES, iepazīstoties ar mūsu infografiku.

ES jau veic pasākumus plastmasas atkritumu daudzuma samazināšanai, bet kas notiek ar atkritumiem, kuri rodas, neraugoties uz visiem centieniem? Un kā palielināt plastmasas reciklēšanas rādītājus?

Plastmasas atkritumu apstrāde Eiropā

Eiropā enerģijas reģenerācija ir visbiežāk izmantotais plastmasas atkritumu likvidēšanas veids, kam seko reciklēšana. Aptuveni 25 % no visiem plastmasas atkritumiem tiek apglabāti poligonos.

Puse no reciklēšanai savāktās plastmasas tiek eksportēta apstrādei valstīs ārpus ES. Eksporta iemesli cita starpā ir spēju, tehnoloģiju vai finanšu resursu trūkums atkritumu apstrādei uz vietas. Iepriekš ievērojama daļa eksportēto plastmasas atkritumu tika nosūtīti uz Ķīnu, bet [nesenie plastmasas atkritumu importa ierobežojumi](#) Ķīnā, visticamāk, vēl vairāk samazinās ES eksportu. Tas rada risku, ka plastmasas atkritumi tiks vairāk sadedzināti un apglabāti poligonos Eiropā. ES cenšas atrast apritīgus un klimatam draudzīgus veidus plastmasas atkritumu apsaimniekošanai.

Plastmasas reciklēšanas zemais īpatsvars ES nozīmē lielus zaudējumus ekonomikai un videi. Tiek lēsts, ka 95 % no plastmasas iepakojuma materiāla vērtības ekonomikai tiek zaudēti pēc tās pirmās lietošanas cikla.

[Pētnieki lēš](#), ka 2019. gadā pasaulē plastmasas ražošanas un sadedzināšanas dēļ atmosfērā nonāca vairāk nekā 850 miljoni tonnu siltumnīcefekta gāzu. Līdz 2050. gadam šīs emisijas varētu pieaugt līdz 2,8 miljardiem tonnu, no kurām daļu varētu novērst, uzlabojot reciklēšanu.

Lasīt vairāk par [atkritumu apsaimniekošanu ES](#).

Problēmas ar plastmasas reciklēšanu

Galvenās problēmas, kas apgrūtina plastmasas reciklēšanu, ir reciklētā produkta kvalitāte un cena salīdzinājumā ar nerekiclēto produktu. Plastmasas pārstrādātājiem ir vajadzīgs liels daudzums reciklētas plastmasas, kas ražota saskaņā ar stingri kontrolētām specifikācijām un par konkurētspējīgu cenu.

Taču, tā kā plastmasu var viegli pielāgot katra ražotāja vajadzībām (funkcionālām vai estētiskām), izejvielu dažādība sarežģī reciklēšanas procesu, padarot to dārgu un ietekmējot galaprodukta kvalitāti. Rezultātā pieprasījums pēc reciklētas plastmasas strauji aug, lai gan 2018. gadā tas veidoja tikai 6 % no plastmasas pieprasījuma Eiropā.

Uzzināt vairāk par ES plāniem līdz 2050. gadam izveidot aprites ekonomiku, [tostarp samazināt plastmasas lietošanu](#)

ES risinājumi reciklēšanas rādītāju palielināšanai

Eiropas Komisija 2018. gada maijā nāca klajā ar priekšlikumu risināt jautājumu par [jūras piedrazojumu ar plastmasu](#). Tas ietver ES aizliegumu no 2021. gada 3. jūlija ražot tos 10 vienreizlietojamās plastmasas izstrādājumus, kas visvairāk atrodami Eiropas pludmalēs.

Saskaņā ar [zaļo kursu](#) līdz 2030. gadam jāpanāk 55 % izlietotā plastmasas iepakojuma reciklēšana. Tas nozīmētu labāku reciklējamības koncepciju, taču EP deputāti uzskata, ka ir vajadzīgi arī pasākumi reciklētas plastmasas tirgus stimulēšanai.

Minētie pasākumi varētu būt šādi:

- izstrādāt otrreizējo plastmasas izejvielu kvalitātes standartus,
- veicināt sertifikāciju, lai palielinātu gan nozares, gan patērētāju uzticēšanos,
- ieviest obligātus noteikumus par minimālo reciklēto materiālu saturu konkrētos produktos,
- mudināt dalībvalstis apsvērt iespēju samazināt PVN reciklētiem produktiem.

Eiropas Parlaments 2015. gadā arī atbalstīja [vieglās plastmasas maisiņu izmantošanas ierobežošanu ES](#).

EP deputāti arī aicināja Eiropas Komisiju [veikt pasākumus mikroplastmasas lietojuma samazināšanai](#).

Lasīt vairāk par [ES stratēģiju plastmasas atkritumu samazināšanai](#)

Papildu informācija

[Stratēģijas attiecībā uz plastmasu īstenošanā paveiktais](#)

[Parlamenta rezolūcija par Eiropas stratēģiju attiecībā uz plastmasu aprites ekonomikā](#)

[Eiropas Komisijas vietne par Eiropas stratēģiju attiecībā uz plastmasu](#)

[Pieņemtais teksts par plastmasas aizliegumu \(27.03.2019.\)](#)

[Eiropas Komisijas vietne par mikroplastmasas piesārņojumu](#)

[EK faktu lapa: Resursu efektīva izmantošana un aprites ekonomika](#)